

Sygn. akt I CSK 517/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa Stowarzyszenia [...] w P.

przeciwko K. Ł.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 stycznia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego K. Ł. od wyroku Sądu Okręgowego w W. – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 stycznia 2015 r., którym – z powództwa Stowarzyszenia [...] w P. - za niedozwolone i zakazane zostało wykorzystywanie w obrocie z konsumentami postanowienie wzorca umownego w brzmieniu: „Czas realizacji może ulec zmianie z przyczyn niezależnych od sprzedawcy”. Wzorcem tym, zatytułowanym „Umowa przedwstępna” posługiwał się pozwany prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P. [...]. Sąd pierwszej instancji zarządził także publikację wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego i rozstrzygnął o kosztach procesu. W uzasadnieniu Sąd wskazał na spełnienie przesłanek wynikających z art. 385¹ § 1 k.c. Ustalenia faktyczne i oceny prawne zawarte w wyroku podzielił Sąd Apelacyjny rozpatrując i oddalając apelację pozwanego, potwierdzając w uzasadnieniu sprzeczność wzorca umownego z dobrymi obyczajami i rażące naruszenie przez pozwanego interesów konsumenta.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie w zaskarżonym wyroku przepisów postępowania, tj. art. 316 § 1 k.p.c. przez nierozpatrzenie istoty sprawy oraz art. 328 § 2 k.p.c. przez wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku. Naruszenie przepisów prawa materialnego dotyczy art. 6 k.c. przez jego niezastosowanie, art. 385² k.c. przez jego niezastosowanie, art. 385³ pkt 14 k.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a także art. 491 § 1 oraz art. 471 k.c. przez ich błędną wykładnię. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) oraz na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Od razu na wstępie podnieść należy wadliwą konstrukcję wniosku, gdyż w razie oczywistości skargi nie powinny występować takie wątpliwości, które kwalifikują się do uznania ich za istotne zagadnienie prawne, wymagające wyjaśnienia w toku rozpoznawania skargi kasacyjnej. Kwestia ta była wielokrotnie wyjaśniana w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w piśmiennictwie analizującym skargę kasacyjną jako wyjątkowy środek zaskarżenia od prawomocnego orzeczenia sądowego. Jeżeli jednak, zdaniem skarżącego występuje istotne zagadnienie prawne, to powinno zostać ono sformułowane na początku, żeby jego rozpatrzenie dało podstawę do stwierdzenia oczywistości podniesionych zarzutów.

Mimo że we wniosku wyjaśnione zostało zapatrywanie skarżącego na oczywiste naruszenie przez Sąd wskazanych przepisów, w szczególności brak oceny wzorca umownego z punktu widzenia ustawowych regulacji dotyczących odstąpienia od umowy – chodzi zwłaszcza o art. 491 § 1 k.c. – to kwestia ta była przedmiotem obszernej analizy w uzasadnieniach orzeczeń Sądów obu instancji. Wprawdzie można prezentować odmienne stanowisko od przyjętego przez Sąd w zaskarżonym wyroku, ale to nie oznacza, aby punkt widzenia Sądu Apelacyjnego był ewidentnie wadliwy i przez to skarga spełniała przesłanki oczywistej zasadności w myśl art. 398⁹ § 4 k.p.c. Przesłanki te są rozważone w licznych wypowiedziach Sądu Najwyższego i w doktrynie i bez wątpienia nie występują w argumentacji przedstawionej przez skarżącego.

Podobny wniosek wynika z oceny zagadnienia prawnego sformułowanego przez pozwanego. Pomijając sposób słownego wyrażenia zgłoszonej wątpliwości i umieszczony tam „zapis” dotyczący, jak wynika z kontekstu „postanowienia umownego”, to pytanie o sposób uzasadnienia wniosku o uznanie wzorca umowy za niedozwolony nie może odpowiadać przesłankom istotnego zagadnienia prawnego. Kwestia ta podlega ogólnej zasadzie *iura novit curia*, której zakres może być w każdej sprawie modyfikowany przez inne reguły postępowania, a w szczególności przez konieczność zapewnienia prawa do obrony w rozumieniu

art. 379 pkt 5 k.p.c. W każdym razie, w sposób uczyniony przez skarżącego, problem przez niego postawiony nie może stanowić podstawy do sformułowania zagadnienia o charakterze ogólnym i na tyle uniwersalnym, że jego wyjaśnienie – pomijając niektóre stwierdzenia skarżącego w uzasadnieniu wniosku, dotyczące powoda jako niestosowne - mogłoby przyczynić się do rozwoju prawa, tak jak rozumie się istotne zagadnienie prawne na gruncie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu.

aj

l.n